

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro regionální rozvoj

2013/2169(INI)

22. 1. 2014

STANOVISKO

Výboru pro rozvoj

pro Výbor pro zahraniční věci

k celosvětovému vymýcení mučení
(2013/2169(INI))

Navrhovatel: Ricardo Cortés Lastra

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro zahraniční věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje skutečnost, že zákaz mučení je podle mezinárodního a humanitárního práva a podle Úmluvy OSN proti mučení (UNCAT) absolutní; zdůrazňuje, že mučení patří mezi nejhorší formy porušování lidských práv a základních svobod, vybírá si na milionech jednotlivců a jejich rodinách strašlivou daň a za žádných okolností ho nelze ospravedlnit;
2. připomíná, že je třeba vytvořit integrovanou a komplexní strategii boje proti mučení, která by řešila jeho prvotní příčiny; je přesvědčen, že součástí této strategie by měla být celková transparentnost orgánů a posílení politické vůle na úrovni států k potírání špatného zacházení; zdůrazňuje, že je naléhavě potřeba bojovat proti chudobě, nerovnosti, diskriminaci a násilí za použití vnitrostátních preventivních mechanismů a posílení místních orgánů a nevládních organizací; zdůrazňuje, že je třeba dále rozvíjet prováděcí nástroje EU v oblasti rozvojové spolupráce a lidských práv, aby se řešily základní příčiny násilí;
3. všímá si se znepokojením, že snahy o uplatňování základních hospodářských, sociálních a kulturních práv se často setkávají s krutými represemi, jejichž důsledkem je velké množství obětí mučení mezi nejchudšími vrstvami společnosti; všímá si rovněž, že násilí proti ženám a dětem je značně ovlivněno jejich sociální a hospodářskou marginalizací, a to i v rozvojových zemích; vyzývá tudíž k vytvoření nových strategií prevence, které by se zabývaly souvislostí mezi hospodářskými, sociálními a kulturními právy a násilím;
4. zdůrazňuje skutečnost, že přístup ke spravedlnosti, boj proti beztrestnosti, nezávislé vyšetřování, posilování občanské společnosti a podpora vzdělávání zaměřeného proti špatnému zacházení mají v boji proti mučení zásadní význam;
5. zdůrazňuje význam návštěv delegací Parlamentu ve věznicích a jiných vězeňských zařízeních v případech, kdy se lze odůvodněně domnívat, že obžalovaní byli mučeni nebo s nimi bylo špatně zacházeno, a požaduje, aby byly poskytnuty informace o jednotlivých případech a jejich nezávislé vyšetření;
6. poukazuje na zásadní úlohu, kterou EU plní v boji proti mučení na světové scéně, v úzké spolupráci s OSN; zdůrazňuje skutečnost, že posílení principu nulové tolerance mučení zůstává v centru politik a strategií EU na podporu lidských práv a základních svobod, a to jak v EU, tak mimo ni; vyjadřuje politování nad skutečností, že ne všechny členské státy zcela dodržují nařízení rady (ES) č. 1236/2005 a je možné, že některé společnosti sídlící v rozvinutých zemích zřejmě nezákonně prodaly třetím zemím kontrolní a bezpečnostní zařízení, která mohou být použita k mučení;
7. vyzývá Komisi a ESVČ, aby braly zprávy o mučení ze strany státních orgánů ve třetích zemích velmi vážně, aby problematiku mučení a špatného zacházení zmiňovaly ve všech dialozích s těmito zeměmi a usilovaly o transparentní vyšetření takovýchto případů; zdůrazňuje skutečnost, že dodržování lidských práv je jedním ze základů rozvojové spolupráce EU;

8. konstatuje, že podle UNCAT se „mučením“ rozumí jakékoli jednání, „jímž je člověku úmyslně působena silná bolest nebo tělesné či duševní utrpení,“ které, pro účely stanovené v UNCAT, „jsou působeny veřejným činitelem nebo jinou osobou jednajícím z úředního pověření nebo z jejich podnětu či s jejich výslovným nebo tichým souhlasem“; zdůrazňuje nicméně, že výraz „mučení“ a z něho vyplývající absolutní zákaz, stíhání a trestání této praxe by měly platit i v případě, že se takovýchto činů dopustí nelegální ozbrojené síly, kmenové, náboženské nebo povstalecké skupiny;
9. zdůrazňuje, že ženy a děti, zejména dívky, jsou mučením a špatným zacházením ohroženy v největší míře; zdůrazňuje proto, že je důležité v rámci problematiky mučení zohledňovat otázku pohlaví, a že je třeba věnovat zvláštní pozornost například problematice znásilnění během zadržení, násilí vůči těhotným ženám nebo odepření reprodukčních práv;
10. připomíná význam a specifičnost dialogu o lidských právech jako součásti politického dialogu podle článku 8 dohody o partnerství z Cotonou; připomíná rovněž, že v každém dialogu o lidských právech s třetími zeměmi by měl být kladen silný důraz na boj proti mučení;
11. vyzývá Komisi a ESVČ, aby podporovaly veškeré regionální mechanismy pro předcházení mučení, včetně Výboru pro předcházení mučení v Africe, a rovněž podporuje roli zvláštního zpravodaje Africké unie pro otázky související s věznicemi a vazebními podmínkami a zpravodaje pro otázky týkající se osob zbavených svobody v Severní a Jižní Americe
12. vyzývá Komisi a ESVČ, aby v rámci politického dialogu se třetími zeměmi, včetně zemí AKT, tyto země vybízely k ratifikaci Opčního protokolu k Úmluvě proti mučení a k zavedení vnitrostátních preventivních mechanismů;
13. vyzývá Radu, ESVČ a Komisi, aby přijaly účinnější opatření s cílem zajistit, aby se Evropský parlament a občanská společnost podílely přinejmenším na posuzování obecných zásad EU týkajících se mučení.
14. naléhavě vyzývá Radu a Komisi, aby partnerské země podporovaly v tom, aby v rámci boje proti mučení a jinému krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení přijaly přístup zaměřený na oběti, a to tak, že budou v rámci politiky rozvojové spolupráce věnovat zvláštní pozornost potřebám obětí; zdůrazňuje, že zavedení podmíněnosti pomoci představuje účinné řešení tohoto problému, nicméně lepších výsledků lze dosáhnout prostřednictvím dialogů a vyjednávání na vysoké úrovni, zapojením občanské společnosti, posílením národních kapacit a zaměřením se na pobídky.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	21.1.2014
Výsledek konečného hlasování	+: 24 -: 0 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Ivo Vajgl, Iva Zanicchi
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Philippe Boulland, Emer Costello, Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda